Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

LAUSUNTO

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle 20.11.2018

Asia: E 89/2018 vp, Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston päätökseksi EU:n kannasta Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusopimuksen (AEWA) 7. osapuolikokouksessa Durbanissa, Etelä-Afrikassa 4.–8.12.2018 – sopimuksen liitteen muuttaminen

Ympäristöministeriö
Ympäristöneuvos Esko Hyvärinen

Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelusopimuksen eli AEWA:n piiriin kuuluu yli 250 muuttavaa lintulajia, jotka ovat riippuvaisia kosteikoista ainakin osan vuodesta. Suomessa tavattavat sopimuksen tarkoittamat linnut ovat luonnonsuojelulailla rauhoitettuja lukuun ottamatta eräitä metsästyslaissa mainittuja vesilintuja. Ympäristöministeriö pitäytyy lausunnossaan luonnonsuojelulain soveltamisalaan kuuluviin lajeihin.

Sopimuksen liitteeseen 3 ehdotetut muutokset koskevat 21:ta Suomessa joko pesivänä tai läpimuuttavana tavattavaa luonnonsuojelulain piiriin kuuluvaa rauhoitettua lajia. Lajit ovat lyhytnokkahanhi, luhtakana, luhtahuitti, härkälintu, kaakkuri, kaulushaikara, jalohaikara, meriharakka, töyhtöhyyppä, punakuiri, mustapyrstökuiri, karikukko, isosirri, kuovisirri, heinäkurppa, taivaanvuohi, mustaviklo, punajalkaviklo, uivelo, räyskä ja riskilä.

Ympäristöministeriön näkemyksen mukaan Suomi voi tukea komission ehdotusta neuvoston päätökseksi, jonka mukaan EU tukisi sopimuksen liitteeseen ehdotettuja muutoksia. Ehdotetut muutokset perustuvat lajien tilanteessa joko huonompaan tai parempaan suuntaan tapahtuneisiin muutoksiin. Sopimuksen toiminnan ja toimeenpanon kannalta on oleellista, että liitettä muutetaan tuoreimman tiedon mukaiseksi, jotta kansainvälisten suojelutoimien taso on perusteltu. Ehdotetuilla muutoksilla ei ole vaikutusta Suomen lainsäädäntöön tai lajien suojeluasemaan Suomessa.

EU:n komissio on ehdottanut, että EU jättäisi varauman niitä lajeja koskien, joiden osalta ehdotettu muutos edellyttäisi muutoksia EU:n lintudirektiivin liitteeseen II, eli metsästettävien lajien luetteloon. Sopimuksen määräykset eivät siten näiltä osin koskisi EU:ta. Suomessa luonnonsuojelulailla rauhoitetuista lajeista varauma koskisi mustapyrstökuiria, punakuiria, mustavikloa, meriharakkaa, töyhtöhyyppää ja isosirriä, joiden metsästys on lintudirektiivin puitteissa sallittu eräissä harvoissa EU-maissa. Näissä maissa metsästys voisi siten edelleen jatkua. Jotta ei syntyisi juridisesti epäselvää tilannetta AEWA-sopimuksen ja lintudirektiivin välillä, suhtautuu ympäristöministeriö myönteisesti varauman jättämiseen.